

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ХЕРСОНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра автоматики та електроустаткування

О8842

 ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора
Херсонського ННІ НУК
к.т.н., проф. НУК О.М. Дудченко

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Експлуатація суднових автоматизованих систем»
спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та
електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія»

Херсон – 2022 рік

Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія».

«11» травня 2022 року. 12 с.

Розробник: Михаліченко П.Є.– к.т.н., доцент, завідувач кафедри автоматики та електроустаткування.

Проект наскрізної програми практичної підготовки розглянуто на засіданні автоматики та електроустаткування.

Протокол № 06 від «13» травня 2022 р.

Завідувач кафедри

П.Є. Михаліченко

Наскрізна програма практичної підготовки затверджена методичною радою Херсонського ННІ НУК.

Протокол № 10 від «19» травня 2022 р.

Голова методичної ради

Херсонської філії НУК

О.М. Дудченко

Проект наскрізної програми практичної підготовки узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Експлуатація суднових автоматизованих систем»

д.т.н., доцент

П.Є. Михаліченко

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета і завдання наскрізної програми практичної підготовки	5
2. Зміст наскрізної програми практичної підготовки	6
3. Заходи контролю наскрізної програми практичної підготовки	9
4. Рекомендовані джерела інформації	11

ВСТУП

Практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою освітньо-професійною програмою «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія».

Вона спрямована на закріплення теоретичних знань і компетентностей, отриманих студентами під час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь в економіці.

Наскрізна програма практичної підготовки – це основний навчально-методичний документ, який розкриває усі аспекти проведення практик. Вона визначає єдиний комплексний підхід їх організації. Наскрізна програма забезпечує системність і неперервність практичної підготовки, регламентує діяльність студентів і керівників практики, мету і завдання практичної підготовки, зміст і послідовність проведення, підведення їх підсумків і містить рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь та навичок, яких здобувачі мають набути під час проходження кожного виду практики.

Наскрізна програма практичної підготовки розроблена на основі освітньо-професійної програми «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» та навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Метою розробки наскрізної програми практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Експлуатація судових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» є запланована і структурована програма практичної підготовки студентів у відповідних установах, організаціях та на підприємствах різних форм власності.

Наскрізна програма практичної підготовки розроблена відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міносвіти № 351 від 20.12.1994 р.);
- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова від 30.06.2020 р. № 156;
- Положення про організацію та проведення практики студентів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова від 09.11.2020 р. № 266.

Метою практичної підготовки є формування та розвиток у здобувачів професійних компетенцій для вирішення складних завдань, розв'язання проблеми й прийняття самостійних рішень в умовах конкретного виробництва, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Основними завданнями проходження практики під час навчання є:

- ознайомлення із майбутньою професією;
- вивчення практичної організації діяльності господарюючих суб'єктів та принципів їх функціонування;
- отримання навиків використовувати теоретичні знання на практиці та вміння робити конструктивні висновки на підставі показників діяльності підприємств;
- апробація наукових досліджень, проведених під час навчання в університеті у відповідних сферах господарювання;
- отримання досвіду роботи на підприємствах;
- поглиблення і розширення теоретичних знань з економічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження педагогічних практик;
- визначення майбутніх перспектив своєї професійної діяльності.

2. ЗМІСТ НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Наскрізна програма визначає зміст і послідовність практичної підготовки здобувачів і включає програми всіх етапів практичного навчання.

Види та обсяги практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти визначені освітньо-професійною програмою «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія», навчальним планом та графіком освітнього процесу у Херсонському Навчально - Науковому Інституті Національного університету кораблебудування (НУК). Всі види практик є нормативними і відносяться до циклу професійної підготовки.

Графік проходження практичної підготовки здобувачами наведений у табл. 1.

Наскрізна програма практики є основою для складання робочих програм усіх видів практик. Робочими програмами педагогічної, виробничої та науково-дослідницької практик визначаються форми і методи контролю (у т.ч. вимоги до звіту та захисту результатів практики), методичні посібники, структура рейтингової системи оцінювання знань. За відсутності змін в освітньо-професійній програмі щодо практик, робочі програми практичної підготовки оновлюють кожні 5 років.

Таблиця 1

Графік проходження практичної підготовки

№ з/п	Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість проведення (тижнів)	Кількість кредитів ЄКТС
Денна форма навчання					
1	5	10	I Експлуатаційна	4	4
2	5	11	II Експлуатаційна*	10	0
3	6	11	Науково-дослідницька	6	6
Заочна форма навчання					
4	5	10	I Експлуатаційна	4	10
5	5	11	II Експлуатаційна	10	0
6	6	11	Науково-дослідницька	6	4

Примітка: II Експлуатаційна*- факультативна компонента освітньої програми

Зміст першої експлуатаційної практики полягає в ознайомленні здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» з освітнім процесом у Херсонському ННІ НУК; специфікою майбутнього фаху; узагальненні, систематизуванні, закріпленні і поглибленні теоретичних знань здобувачів. Під час магістерської практики студент має ознайомитися з практичною роботою щодо вивчення судна в умовах експлуатації, а також надбання практичних навичок з експлуатації суднового обладнання та виконання функціональних обов'язків в різних умовах плавання та при стоянці. Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть у подальшому використовуватися для виконання атестаційної роботи, для

навичок професійної діяльності і більш глибокого засвоєння освітньо-професійної програми «Експлуатація суднових автоматизованих систем».

Зміст другої експлуатаційної практики полягає у закріпленні та поглибленні теоретичних знань, отриманих здобувачами в процесі вивчення теоретичних дисциплін; виконання індивідуального завдання, вивчення технічної документації суднової енергетичної установки, суднової електростанції, гребної електричної установки та техніко-економічних показників експлуатації судна, набування професійних навичок для подальшої роботи, а також збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.

Науково-дослідницька практика є важливою складовою освітньо-професійної програми «Експлуатація суднових автоматизованих систем» та завершальним етапом навчання здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що проводиться в останньому семестрі і спрямована на закріплення студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацюванні методики її проведення, поглибленні теоретичних знань, одержаних студентами під час навчання, набутті і удосконаленні практичних навичок і умінь у процесі професійної діяльності, розвитку у студентів здатності компетентного прийняття рішень у виробничих ситуаціях, оволодінні сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності; підборі фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи, формуванні вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Після проходження практичної підготовки здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Експлуатація суднових автоматизованих систем» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» галузі знань 14 «Електрична інженерія» мають в повному обсязі ознайомитися з особливостями майбутньої професії; навчитися вільно використовувати отримані теоретичні знання, професійні вміння та навички для практичної

роботи; приймати самостійні рішення під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах; систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в професійній діяльності; оволодіти методами та формами викладання електромеханічних дисциплін у закладах вищої освіти на високому науково-методичному рівні.

Місцями проведення практик є сучасні підприємства, організації, установи усіх форм власності та різних галузей господарства, а також бази за межами України, які відповідають освітньо-професійній програмі та вимогам робочих програм практик.

З базами практики університет завчасно укладає договори на проведення усіх видів практик. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики або на термін до п'яти років.

Студенти можуть самостійно з дозволу кафедри автоматички та електроустаткування Херсонського ННІ НУК підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання. У цьому випадку оформлюється угода між Херсонським ННІ НУК і базою практики.

Передбачається можливість надання студентам кафедри автоматички та електроустаткування Херсонського ННІ НУК денної та заочної форм навчання права на зміну бази практики у період їх проходження на підставі: заяви студента підписаної деканом енерготехнічного факультету зі згодою гаранта освітньо-професійної програми, угоду з місця проходження практики та розпорядження директора Херсонського ННІ НУК.

Передбачається надання студентам кафедри автоматички та електроустаткування Херсонського ННІ НУК денної та заочної форм навчання можливості дострокового проходження (переносу терміну) практики на підставі: заяви студента підписаної деканом енерготехнічного факультету зі згодою гаранта освітньо-професійної програми, угоду з місця проходження практики та розпорядження директора Херсонського ННІ НУК.

3. ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (індивідуальна характеристика), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. До складу комісії входять керівники від Херсонського ННІ НУК і, за можливістю, від баз практики, викладачі кафедри, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Комісія приймає залік у студентів на базах практики в останні дні її проходження або на кафедрі автоматичного та електроустаткування Херсонського ННІ НУК протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з Херсонського ННІ НУК. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то йому може бути надано право проходження практики повторно. Можливість повторного проходження

практики надається і студенту, який на підсумковому заліку отримав негативну оцінку.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедри автоматизації та електроустаткування Херсонського ННІ НУК, а загальні підсумки практики підводяться на на методичній раді енерготехнічного факультету Херсонського ННІ НУК не менше одного разу протягом навчального року.

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту».
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту».
3. Освітньо-професійна програма «Експлуатація суднових автоматизованих систем» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 14 «Електрична інженерія» спеціальності 141«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» [Режим доступу: <http://kb.nuos.edu.ua/Licensing%20and%20accreditation%20specialties/b-software-engineering.html>]
4. Положення про організацію та проведення практики студентів НУК імені адмірала Макарова [Режим доступу: <http://kb.nuos.edu.ua/Regulations%20on%20the%20organization%20of%20the%20educational%20process.html>]
5. Технічна документація по судну, його енергетичному та електричному устаткуванню: специфікації, інструкції по обслуговуванню судового устаткування, описи, креслення, схеми і т. п.
6. Морський Регістр судноплавства. Правила класифікації і побудови морських судів, частина XI «Електричне обладнання», [частина XV «Автоматизація»](#).

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:
<http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:
<http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт ХФ НУК: <http://kb.nuos.edu.ua>.
Морская индустрия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mir-forum.ru/>.
6. Сайт судових електромеханіків [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.usoz.ua/>.
7. Судовая электромеханика [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.morehod.ru/>.
8. Судовые энергетические установки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.seaships.ru/>.